

Datum:
2023-05-16Socialnämnden
Hanna Victoria Mörck

Svar på interpellation från Centerpartiet avseende interpellation angående bedömningar av sexuella orsaker i beslut om LVU

Bakgrund

Olle Romlin (C) har ställt ett antal frågor till mig gällande omhändertagande enligt Lagen (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga, LVU, på grund av sexuella orsaker. Nedan svarar jag på frågorna.

Svar

Finns underlag från Uppsala kommun med i Ekots granskning?

Ekots granskning är gjord på alla LVU-domar som fattades pga. ”ungas egna beteende” förra vintern. Detta innebär att Uppsala kommun är med i granskningen. Förra vintern 211001–220315 så fattades 58 beslut om vård enligt LVU och 22 av dem var på ungdomar över 13 år, oftast är de över 13 år när omhändertagande pga. eget beteende sker, men självklart inte alla.

Den opublicerade forskningsartikeln från Stockholms universitet är baserad på alla LVU-domar om eget beteende från åren 2015–2016. Under denna period togs 36 beslut om vård enligt LVU varav 16 var över 13 år.

Hur ser du på resultatet av granskningen; att flickor och pojkars sexualitet bedöms och behandlas olika i samband med omhändertagande enligt LVU?

Det kan finnas flera förklaringar till att problematiken kan hanteras olika. När en ungdom utsätter någon annan för ett sexuellt övergrepp, oftare pojkar som utsätter flickor, så leder det ofta till polisanmälan och hanteras i rättsväsendet. Det är inte ovanligt att pojkar kan bli dömda för brott och omhändertagna av den anledningen. Den som blir utsatt för ett sexuellt övergrepp ska få stöd för att hantera händelsen.

I Uppsala kommun har vi kompetenshöjt kring sexuellt avvikande beteende och har utbildat personal i att kunna göra utredningar med ett utredningsverktyg som heter Eraser för att kunna bedöma vilka insatser som lämpliga just vid sexuellt avvikande beteende.

Omhändertagande kan ske på grund av antingen missförhållanden i hemmiljön eller eget beteende. Risker kan vara våld eller kränkande behandling, att utsätta sig för fara genom droger, normbrytande beteende eller brott. Ett omhändertagande kan bara ske om vårdnadshavarna och barnet inte samtycker till vård.

Ett aktivt sexuellt liv är aldrig en grund för omhändertagande utan det krävs att ungdomen utsätter sig för påtaglig risk att skada sin hälsa och utveckling. Det måste socialtjänsten i sin utredning kunna redogöra för. Det är domstolen som avgör om kriterierna i lagen är uppfyllda.

Vilka rutiner finns inom förvaltningen för att säkerställa att underlag tas fram på objektiva grunder?

Det är oftast två handläggare och en teamledare inblandade i själva processen runt förslag till beslut om omhändertagandet. Ärendet i sig har ofta diskuterats inom enheten på ärendedragning för att få in andra synvinklar. Förvaltningen gör inte annorlunda i dessa ärenden än i andra ärenden, det handlar i grunden om en rättssäker handläggning där vi följer socialtjänstlagen, Socialstyrelsens allmänna råd och arbetar efter Barns behov i centrum (BBIC), som är ett arbetssätt för socialtjänstens barn- och ungdomsvård. Det innehåller en struktur för handläggning, genomförande och uppföljning av myndighetsutövningen. BBIC är anpassat efter socialtjänstens regelverk. Vid behov kommunicerar handläggare och teamledare med kommunjuristerna. Finns behov så läses handlingarna igenom av kommunjuristerna i det ärende de blivit konsulterade i.

Vilket stöd kan förvaltningen ge när ett barn har blivit utsatt för sexuella övergrepp och vilka rutiner finns när sådana uppgifter framkommer?

Barnhus kopplas oftast in – en tvärprofessionell verksamhet mellan Åklagarmyndigheten, Polismyndigheten, socialtjänsterna i Uppsala län, Rättsmedicinalverket och Region Uppsala och samverkan regleras i ett avtal mellan parterna. Barnhus i Uppsala län startade 2006 och är en plats för barn och ungdomar mellan 0–18 år som blivit utsatta för ett brott eller som misstänks blivit utsatta för brott. Miljön är särskilt anpassad för barn och ungdomar. Syftet är att alla som arbetar med barn och ungdomar ska komma och lyssna på barnet vid ett och samma tillfälle.

Förvaltningen är behjälplig i kontakten med sjukvård och barn och ungdomspsykiatri vid behov. Vid LVU sker läkarundersökning via barnskyddsteamet eller läkare genom SiS, vilken vård som bedöms som lämplig är individuell.

Hanna Victoria Mörck (V)

Ordförande Socialnämnden